

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I FORMACIÓ
B PROFESSIONAL
/ DIRECCIÓ GENERAL
PRIMERA INFÀNCIA,
INNOVACIÓ I COMUNITAT
EDUCATIVA

Projecte d'Escacs a l'escola 2022-2027

DADES DEL CENTRE EDUCATIU

Centre: IES Madina Mayurqa

Codi: 07007371

Telèfon: 971 757 278

Adreça electrònica: iesmadinamayurqa@educaib.eu

Director: Miquel Cereceda Reus

Coordinador: Víctor Palacios Herrero

Adreça electrònica del coordinador: vpalacios@iesmadinamayurqa.net

TÍTOL DEL PROGRAMA I CURSOS ESCOLARS

Programa Escacs a l'Escola 2022-2027

1. Resum de la metodologia del centre

Resum sobre la metodologia de treball del centre educatiu: metodologies innovadores d'aprenentatge que facilitin la feina per competències, la feina per projectes, l'aprenentatge cooperatiu, l'aprenentatge experimental, l'aprenentatge basat en problemes, etc.

Ajustada a la legislació vigent.

2. Transferència del projecte en la documentació del centre

Una vegada aprovat pel Claustre, el projecte quedarà incorporat a la Programació General.

3. Justificació del projecte

Origen de la necessitat

- Millora d'hàbits de feina i concentració, convivència, rendiment escolar i coneixement de l'alumnat a 3r i 4t (cursos diversificats)
- Millora d'hàbits de feina i concentració, convivència, rendiment escolar i coneixement de l'alumnat als cursos de 1r ESO, que són els alumnes nous que entren a l'institut i aniran pujant amb l'acompanyament dels escacs.
- Dinamització del centre amb una activitat alternativa per a les hores d'esplai.
- Connexió del centre amb l'entorn.

Fets rellevants

- S'observa en els alumnes en general una minva gradual en la capacitat de concentrar-se i fer feina, especialment en els que van entrant a 1r ESO.
- S'observa també un empitjorament gradual del clima de convivència en grups que van entrant a 1r ESO.
- Hi ha cursos de diversificació i atenció especial a 3r i 4t on els alumnes manifesten una capacitat encara menor que la mitjana de l'alumnat a l'hora de concentrar-se i fer feina.

Capacitat de produir millores

- La nostra hipòtesi de treball és que els escacs poden ajudar-nos a redreçar o millorar les situacions suara esmentades.
- Els escacs poden contribuir a dinamitzar el centre.
- Els escacs poden contribuir a connectar el centre amb el barri i les famílies.

4. Objectius concrets, avaluables i assolibles

- Millorar el clima convivència amb el foment de l'esportivitat i el respecte a les normes.
- Fomentar el rendiment acadèmic dels alumnes amb hàbits de feina i concentració.
- Disposar d'una eina per a conèixer millor l'alumnat.

5. Pla d'acció per engegar i desenvolupar el projecte durant dos cursos escolars

Actuacions tenint en compte els objectius proposats, la temporització, el seguiment del projecte, la valoració, etc.

Entrada a 3r i 4t (cursos diversificats) – Curs 22-23

Introducció als temps de pati, organització de competicions internes, difusió de l'esport entre els alumnes.

Organitzar un torneig intern disputat amb el sistema suís (tots contra tots) amb premis pels tres primers classificats. També hi podria participar el professorat però sense opció a premi. Les partides es poden jugar en temps d'esplai, però és convenient emprar rellotges per a evitar que s'allarguin les partides.

Fer una introducció esglaonada dels escacs amb assignatures de departaments que vulguin introduir el joc en la seva docència (encara cal confirmar si es faria amb matemàtiques i anglès):

- Entrada a 1r ESO, també per a crear hàbits de feina i concentració. – Curs 23-24
- Entrada a 1r ESO i continuïtat a 2n ESO – Curs 24-25
- Entrada a 1r ESO i continuïtat a 2n i 3r ESO – Curs 25-26
- Entrada a 1r ESO i continuïtat a 2n, 3r i 4t ESO – Curs 26-27

6. Professorat que desenvoluparà el projecte, a més del coordinador (càrrec, curs i grup)

És necessari comptar amb professorat amb destinació estable al centre per a què el projecte tingui continuïtat.

- Víctor Palacios Herrero vpalacios@iesmadinamayurqa.net (coordinador, professor d'anglès)
- Toni Panfil ampanfil@iesmadinamayurqa.net (programa de diversificació curricular, 3r i 4t ESO)
- Xavier Castelló Llobet xcastello@iesmadinamayurqa.net (professor de matemàtiques, 2n ESO)
- Tomeu Garcia Pérez tgarcia@iesmadinamayurqa.net (professor de matemàtiques)
- Sion Xavier Frau sfrau@iesmadinamayurqa.net (professor de música, 1r ESO)
- Álvaro Granell agranell@iesmadinamayurqa.net (professor de física i química 2n ESO)
- Xisca Serra Siquier fserra@iesmadinamayurqa.net (Tutora PRAQ)

7. Propostes de transferència

Canvis organitzatius a l'aula o al centre

- Afegir una hora d'escacs dins l'horari lectiu.
- Fer escacs a l'hora d'atenció educativa.
- Integrar els escacs a una assignatura, com ara anglès i matemàtiques.
- Oferir escacs com a activitat extraescolar.

Canvis metodològics a l'aula o al centre

- Els que calgui introduir si es decideix incloure els escacs a una assignatura determinada.
- Al centre en conjunt, la pràctica dels escacs pot contribuir a assolir competències i a reforçar la consolidació de sabers bàsics.

Material que es farà servir per al desenvolupament del programa

- Els alumnes poden fer els seus propis taulers amb cartó i taps de botella.
- Pintar un taulell al terra devora el laboratori i per a jugar amb peces grans fetes pel centre.
- Taulers i murals d'Escacs a l'Escola. Tenim 22 jocs d'escacs cedits per Educa Escacs IB (taulers de vinil i peces Staunton de plàstic) i dos murals penjables.

- Mural d'Escacs a l'Escola. Se'n podria fer un d'elaboració pròpia amb feltre i xapes amb velcro per a penjar al vestíbul i fer partides per correspondència.
- Material adquirit pel propi centre. El Departament de Matemàtiques disposa de jocs d'escacs complets comprats pel propi departament.
- Encara que podem emprar l'app ChessClock amb els mòbils, convindria tenir rellotges d'escacs per als tornejos. Per al curs 2023-24 Educa Escacs IB ens podrà cedir rellotges d'escacs. Per a enguany, per a què els tornejos siguin més àgils, en podem demanar en préstec, si és per a un dia concret, a la Federació Balear d'Escacs o a qualche Club. Prop de l'institut hi ha el Club d'Escacs La Balanguera.

Club d'Escacs La Balanguera: C/ Miquel Capllonch, 33 (local Sus Cultura), 07010 Palma, telèfon 657 185 112.

Federació Balear d'Escacs: Velòdrom Illes Balears, Carrer de l'Uruguai, S/N, 07010 Palma fbe@fbescacs.com [WhatsApp](#) 633 710 759

- A més a més, tenim a la nostra disposició la plataforma de mini jocs d'escacs EducaEscacs IB, la capsa sàvia d'escacs i els recursos digitals, la llista pública de llibres digitals d'escacs a Eduteca IB, la biblioteca escolar digital de les Illes Balears, i la possibilitat de demanar en préstec fins a 100 jocs d'escacs (conjunt de peces i taulers) per diades o tornejos.

<https://educarecursos.caib.es/escacs/>

<https://www.symbaloo.com/mix/escacs-lodf>

<https://eduteca.biblioescolaib.cat/list/escacs-142841>

<https://eduteca.biblioescolaib.cat/>

<https://educarecursos.caib.es/materials/>

8. Mesures per difondre el programa entre la comunitat educativa i fomentar la participació de les famílies

Chess Break & Lounge - Aula lúdica i Patis lúdics. Enguany es podria emprar el Taller B i, en un futur, es podria habilitar la casa del conserge. Hi hauria una varietat de jocs de taula, apart dels escacs, com ara dames, backgammon, escacs per a tres o quatre, go...

Armari amb els materials lúdics al vestíbul, encara que no és un espai atractiu a l'hivern pel fred que hi fa.

Proposta per a alumnes que fan tecnologia: elaborar joc de peces de fusta gegants per a jugar a l'aire lliure.

Chess Friend - Els alumnes que ja saben jugar poden ensenyar els altres: se'ls hi pot fer una xapa o un distintiu plastificat per a distingir-los i que els alumnes sàpiguen que els poden demanar com es juga.

You're in! Chess Mural - Partida per correspondència a un mural penjat al vestíbul: qualsevol alumne que passi pot pensar la següent jugada i moure peça, però ha de deixar indicació de "black to play" or "white to play".

Tornejos pre-vacances: Nadal, Pasqua, Estiu.

Connexió amb un club d'escacs de Palma (La Balanguera és el més proper). Amb el temps, federar als alumnes i participar a les competicions que s'organitzen a la nostra comunitat

Informar les famílies de com poden fomentar els escacs a casa.

Elders Chess - Visites a Llar Jubilats per a jugar i ensenyar el joc. Visites dels jubilats a l'institut per a jugar amb alumnes. Potser amb invitació als tornejos prevacacionals? Aquesta activitat pot ser interessant per a l'assignatura de Cooperació.

Associació Gent Gran Camp Redó: C/ Camp Redó, 30; tel 971 751 475

9. Mesures previstes per avaluar la implantació i el desenvolupament del projecte

Anàlisi anual de la influència dels escacs en el clima de convivència i en els resultats acadèmics.

10. Altra informació rellevant per al desenvolupament del programa

Aplicació Chess For Edu (<http://www.chessforedu.com/>): inscripcions per correu a inscripcions@educaescacsib.cat (Irene Oubiña)

Plataforma Educa Escacs IB (<http://www.educaescacsib.cat/>): el coordinador pot donar d'alta als col·laboradors del centre, de manera que tots poden donar d'alta aules, alumnes, grups i habilitar minijocs. Eina de referència per a emprar els escacs amb docència a l'aula de manera formal.

En cas de canvi de coordinador, la nova alta se sol·licita a inscripcions@educaescacsib.cat (Irene Oubiña).

Contacte Educa Escacs IB (Conselleria): Lluïsa Viver (mllviver@dgpice.caib.es)

Recull de recursos electrònics: <https://www.symbaloo.com/mix/escacs-lodf>

Capsa Sàvia d'Escacs (<https://educarecursos.caib.es/escacs/>): Es pot sol·licitar en préstec durant un mes omplint el formulari electrònic (préstec sol·licitat 06/02/23 per a març de 2023). Es cull al Centre d'Edició i Distribució del Servei d'Innovació Educativa (C/ Gregorio Marañón, 3, 07007 Palma; tel. 971 17 95 57). Contacte: Esperança Munar al tel. 971 17 95 57 o al correu electrònic emunar@dgpice.caib.es.

Eduteca (préstec de llibres electrònics d'escacs):

<https://eduteca.biblioescolaib.cat/list/escacs-142841>

Si no hi han accedit mai, el primer accés per als alumnes és amb el seu correu Gmail del Madina, més la següent contrassenya:

eduteca

Plataforma d'escacs en línia: lichess.org (<https://lichess.org/>)

App ChessClock (Android) i, el curs 2023-24, rellotges d'escacs.

Palma de Mallorca, 8 de març de 2023

El director

[rúbrica] [segell]

Nom i llinatges: Miquel Cereceda Reus